

v. สรุปผล
(CONCLUSION)

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษารังนี้ จะเห็นว่าในปลาน้ำจืดที่สำรวจแม่เพียง 19 ชนิด จำนวน 256 ตัว ก็ยังพบพยาธิพวกต่าง ๆ รวมถึง 15 ชนิด ซึ่งนับว่าเป็นจำนวนมาก (อัตราส่วน 19 : 15 ชนิด) ซึ่งเป็นชนิดใหม่มากกว่าครึ่ง คือ 9 ชนิด คิดเฉลี่ยได้ว่าในปลาแทบทุกชนิดจะมีพยาธิอย่างน้อยชนิดใดชนิดหนึ่งหรือพวกใดพวกหนึ่ง แต่ปกติจะมากกว่าหนึ่งชนิด และมากกว่าหนึ่งพวกเสมอ

คิดว่าการศึกษาคนควาเกี่ยวกับพยาธิปลาจะเป็นงานที่น่าสนใจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในแถบบ้านเราซึ่งเปิดโอกาสให้พบพยาธิชนิดใหม่ ๆ ที่ยังไม่มีใครเคยรายงานมาก่อน นอกจากงานทางอนุกรมวิธานโดยตรงแล้ว งานด้านทดลองและศึกษาเกี่ยวกับวงจรชีวิตของพยาธิและความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านกับพยาธิ เช่นการติดต่อแพร่พยาธิและผลร้ายของพยาธิต่อเจ้าบ้าน ก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจมาก เพราะในประการหลังนี้มีความสำคัญในด้านเศรษฐกิจเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตจำนวนประชากรของปลา (fish population) เพราะความอุดมสมบูรณ์ของปลาจะขึ้นอยู่กับปัญหาหนึ่งที่สำคัญในบรรดาปัญหาด้านอื่น ๆ คือ ความเป็นโรคหรือมีพยาธิเบียดเบียน (effect of parasites and diseases) ทำให้ปลาไม่เจริญเติบโตสืบพันธุ์หรือแพร่พันธุ์ไม่ได้เต็มที่หรือรวดเร็ว นอกจากนี้การที่ปลามีพยาธิบางชนิดอยู่แล้วทำหน้าที่เป็นตัวสื่อกลาง (intermediate host) แพร่พยาธินั้น ๆ มาสู่คนก็ยังมีผู้รายงานผลศึกษากันน้อยมาก

ที่น่าสนใจศึกษาอีกทางหนึ่งก็คือ ผลร้ายของพยาธิที่เกิดกับเนื้อเยื่อหรืออวัยวะต่าง ๆ ของเจ้าบ้าน (Histopathology) และในด้านการศึกษารูปร่างลักษณะของอวัยวะพยาธิในส่วนละเอียด (Microstructures) เช่น ลักษณะของเยื่อคลุมผนังลำตัว (cuticle) เพราะอาจจะมีส่วนนำไปใช้ในการวินิจฉัยชนิดหรือแบ่งแยกพวกพยาธิได้มากยิ่งขึ้น